

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

A decorative graphic consisting of several triangles: a solid black triangle pointing up at the top center, a solid grey triangle pointing down at the top right, a solid grey triangle pointing up at the bottom left, and a solid grey triangle pointing up at the bottom right.

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylus
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

MIRTIS NUO ELEKTROS SROVĖS POVEIKIO: ATVEJŲ APRAŠYMAS IR LITERATŪROS APŽVALGA

Darbo autorė. Aušrinė JACKEVIČIŪTĖ (VI kursas).

Darbo vadovas. Asist. dr. Sigitas CHMIELIAUSKAS, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Patologijos, teismo medicinos katedra.

Įvadas. Mirtis nuo elektros srovės poveikio įvyksta per kūną perėjus elektros srovei. Dauguma mirčių yra atsitiktinės, savižudybės pasitaiko rečiau, o žmogžudystės itin retos. Sužalojimų elektros srove mechanizmai: tiesioginis elektros srovės poveikis kūno audiniams (pavyzdžiui, širdies ritmo sutrikimai), elektros energijos pavertimas šilumine energija, sukeltas nudegimas, ir mechaninis sužalojimas dėl raumenų susitraukimo arba dėl kritimo po elektros smūgio. Sužalojimo sunkumas priklauso nuo srovės savybių, sąlyčio su kūnu sąlygų ir organizmo ypatumų. Dažniausia mirties priežastis yra pirminis širdies veiklos nutrūkimas, o pirminis kvėpavimo sustojimas retesnis. Mokslinėje literatūroje nėra tiksliai apibrėžtų kriterijų, kuriais būtų vadovaujama vertinant elektros srovės poveikio pažeistus audinius. Šiuo metu elektros žymė laikoma tiksliausiu elektros traumą patvirtinančiu požymiu. Elektros žymė – tai tipiniu atveju matomas klasikinis taikinio formos odos pažeidimas, o sužalojimui paveikus žaibui būdinga specifinė elektros žymė – žaibo (Lichtenbergo) figūros. Širdies, smegenų ir kitų pagrindinių vidaus organų morfologiniai pokyčiai nespecifiniai, būdingi greitos mirties požymiai. Nesant sužalojimų kūne, apie galimą sąlytį su elektros laidininku galima spręsti iš įvykio vietos apžiūros duomenų bei darbo su elektros įranga pobūdžio.

Darbo metodika. Literatūros apžvalga atlikta 2023 m. PubMed ir Google Scholar duomenų bazėse, naudojant raktinius žodžius „electrocution“, „death“, „autopsy“. Straipsnių publikavimo laikotarpis neapribotas. Klinikiniai atvejai pristatomi remiantis Valstybinėje teismo medicinos tarnyboje tirtų mirusiųjų nuasmenintų teismo medicinos ekspertizų duomenimis.

Atvejų aprašymas. 1 atvejis: bute rastas vyriškos lyties lavonas, gulintis ant nugaros apie 1 m nuo rozetės, iš katamnezės žinoma, jog prijungė prie krūtinės elektrodus ir laidus įkišo į rozetę. Stebimos elektros žymės krūtinės laštos, kairio dilbio bei plaštakos odoje, skystas kraujas širdies ertmėse, veninė vidaus organų pilnakraujystė, galvos smegenų ir plaučių pabrinkimas. Išvada: mirė nuo techninės elektros srovės poveikio. 2 atvejis: ūkio teritorijoje rastas vyriškos lyties lavonas, iš katamnezės žinoma, jog naudojosi puspriekabės išorėje esančiu manipulatoriumi ir keldamas cisterną į viršų kliudė cilindru aukštos įtampos laidus. Paveiktas elektros įtampos, žuvo vietoje. Stebimos elektros žymės dešinėje plaštakoje, elektros išėjimo žymė dešinėje pėdoje, III-V šonkaulių kairėje pusėje lūžiai, taškinės kraujosruvos širdies paviršiuje, skystas kraujas širdies ertmėse, veninė vidaus organų pilnakraujystė, galvos smegenų ir plaučių pabrinkimas. Išvada: mirė nuo techninės elektros srovės poveikio. 3 atvejis:

namo kieme rastas vyriškos lyties lavonas, šalia žoliapjovė ir apdegęs prailgintuvo laikas. Stebimos elektros srovės žymės ant kairės plaštakos III ir IV pirštų, odoje metalizacijos variu pėdsakai, IV-V šonkaulių dešinėje ir IV šonkaulio kairėje pusėje lūžiai su aplinkinėmis violetinėmis silpno intensyvumo kraujosruvomis, violetinės spalvos taškinės kraujosruvos širdies paviršiuje, skystas kraujas širdies ertmėse, veninė vidaus organų pilnakraujystė, ryškus galvos smegenų ir plaučių pabrinkimas. Išvada: mirė nuo techninės elektros srovės poveikio.

Išvados. Priešingai nei pristatytuose atvejuose, mirties nuo elektros smūgio diagnostika gali būti sudėtinga, kadangi elektros žymė ar elektros įrenginių gedimai įvykio vietoje ne visada nustatomi. Svarbu, jog mirtis nuo elektros srovės poveikio yra potencialiai išvengiama, kadangi dauguma atvejų yra arba dėl techninio įrenginių gedimo, arba dėl nukentėjusiųjų saugos taisyklių nesilaikymo, todėl būtina ne vien aprašyti nukentėjusiojo mirties priežastį, bet ir nurodyti galimą elektros traumos mechanizmą, taip užtikrinant teisingą įvykio aplinkybių nustatymą.

Raktažodžiai. Elektros srovė; mirtis; pomirtiniai požymiai.